

prima instanță: N. Craiu,

DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Mihai Poalelungi
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Clima

examinînd recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, DAF Botanica,

în cadrul dosarului de insolabilitate față de societatea pe acțiuni „Neptun Nord”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, prin care a fost admisă cererea de renunț a lichidatorului Ciuvalschi Iurie privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului societății pe acțiuni „Neptun Nord” – Silvia Scobioală,

c o n s t a t ă

La 15 aprilie 2013, administratorul insolabilității SA „Neptun Nord,, - Marcel Lungu a depus în instanța de judecată cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun - Nord,, - Silvia Scobioală.

În motivarea cererii a indicat, că Silvia Scobioală, fiind director a companiei SA „Neptun - Nord,, și ÎCS „Free – Fisheries” SRL a prejudiciat SA „Neptun – Nord” căroră nu va fi posibilă stingerea datoriei, fapt ce angajează atragerea acesteia la răspundere subsidiară cu încasarea în beneficiul SA „Neptun Nord” a prejudiciului cauzat.

La data de 14 februarie 2014, lichidatorul SA „Neptun Nord” - Ciuvalschi Iurie a solicitat suspendarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, pe motiv că, recent a intervenit pe cauza dată și are nevoie de termen pentru a face cunoștință cu materialele cauzei.

La data de 13 martie 2014, lichidatorul SA „Neptun Nord”, - Ciuvalschi Iurie, în formă scrisă, a renunțat la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, pe motiv că, toate acțiunile efectuate de către Silvia Scobioală persoană cu funcție de răspundere au fost coordonate cu acționarii întreprinderii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, a fost admis renunțul la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, depus de lichidatorul SA „Neptun Nord” - Ciuvalschii Iurie. S-a încetat procedura de atragere la răspundere subsidiară a lui Scobioală Silvia.

La 20 martie 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, DAF Botanica a declarat recurs preventiv împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Prin același recurs Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, DAF Botanica și-a rezervat dreptul de a prezenta recurs motivat după ce va lua cunoștință cu partea motivată a încheierii contestate.

La 23 aprilie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, și soluționarea problemei în fond.

În motivarea recursului recurentul Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că instanța de insolvabilitate a interpretat eronat normele de drept material și procedural.

S-a invocat că pricina a fost examinată în lipsa recurentului-creditor, precum și a interpretat eronat prevederile art. 66, 247 și 248 a Legii insolvabilității.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) a Legii insolvabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Cu referire la norma de drept citată, instanța de recurs consideră recursul depus în termen, dat fiind faptul cu recurentul, CNAS, care are calitatea de creditor nu a fost înștiințat despre data, ora și locul examinării pricinii, prin urmare, nu a participat la pronunțarea încheierii, iar înscrisuri care ar confirma data când a fost înștiințat despre încheierea instanței de insolvabilitate din 17 martie 2014, la materialele dosarului nu sunt, prin urmare recursul declarat la 23 aprilie 2014, se consideră depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de insolvabilitate din 17 martie 2014 și restituirea pricinii la rejudecare la faza primirii cererii de renunț a lichidatorului Ciuvalschii Iurie privind atragerea la răspundere subsidiară, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului s-a stabilit că la 15 aprilie 2013, administratorul insolvabilității SA „Neptun Nord” - Marcel Lungu a depus în instanța de judecată cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord”, - Silvia Scobioală.

La adunarea creditorilor SA „Neptun Nord” din 23 ianuarie 2014, s-a hotărât de a propune instanței de insolvabilitate de a fi desemnat Iurie Ciuvalschii în funcția de lichidator al SA „Neptun Nord”.

La data de 14 februarie 2014, lichidatorul SA „Neptun Nord” - Ciuvalschii Iurie a solicitat suspendarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, pe motiv că, recent a intervenit pe cauza dată și are nevoie de termen pentru a face cunoștință cu materialele cauzei.

La data de 13 martie 2014, lichidatorul SA „Neptun Nord”, - Ciuvalschii Iurie, în formă scrisă, a renunțat la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, pe motiv că, toate acțiunile efectuate de către Silvia Scobioală persoană cu funcție de răspundere au fost coordonate cu acționarii întreprinderii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, a fost admis renunțul la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, depus de lichidatorul SA „Neptun Nord” - Ciuvalschii Iurie. S-a încetat procedura de atragere la răspundere subsidiară a lui Scobioală Silvia.

Instanța de recurs analizând materialele ajunge la concluzia că pricina a fost examinată în lipsa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat data, ora și locul ședinței de judecată

Potrivit art. 6 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, Citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvență din oficiu.

În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sînt supuse spre soluționare instanței de insolvență în condiții de contradictorialitate.

În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute de prezenta lege. Notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Înștiințarea și notificarea conform alin.(4) se consideră efectuată după expirarea a 3 zile lucrătoare de la publicare.

Actele cauzei denotă că CNAS are calitatea de creditor pe dosar, iar contrar legii sus indicate, instanța de insolvență nu a citat creditorul CNAS, or, la materialele cauzei nu sunt înscrisuri care ar confirma că CNAS a fost înștiințat în modul prevăzut de art. 6 din Legea insolvenței, din care considerente pricina a fost examinată în lipsa unui participant la proces.

În conformitate cu art. 15 alin. (1) din Legea insolvenței, în cazul insolvenței debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvență intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Potrivit art. 248 alin. (1) și (3) a Legii menționate, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Comitetul creditorilor poate cere instanței de insolvență să fie autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin. (1) dacă administratorul insolvenței/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin.(1) amenință să se prescrie.

Din materialele dosarului s-a stabilit că cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală, a fost înaintată de către administratorul insolvenței SA „Neptun Nord” - Marcel Lungu, iar cererea de renunț privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord”, - Silvia Scobioală a fost înaintată de către lichidatorul SA „Neptun Nord”, - Ciuvalschii Iurie.

Colegiul remarcă că motivele de renunțare invocate în cerere sunt declarative, ambigue, astfel motivele de renunțare la acțiune, în principiu, după conținutul lor, ar constitui temei de respingere a cererii de atragere la răspundere subsidiară, dar nu de admitere a renunțului la acțiune.

Or, la caz se admite renunțarea care nu se întemeiază pe principii legale.

Articolul 1 alin. (4) a Legii insolvenței prevede că procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 60 alin. (5) CPC, instanța nu va admite renunțarea reclamantului la acțiune, nici recunoașterea acțiunii de către pîrît, nu va admite tranzacția între părți dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

În speță avem interesele creditorilor care sunt afectați prin renunțarea lichidatorului la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară înaintată.

Prin urmare, într-un proces de insolabilitate în care debitorului îi sunt imputate datorii de suma de 38449306,00 lei, instanța de insolabilitate urma să examineze cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a factorilor de decizie a debitorului, dar nu să admită retragerea cererii pe motive declarative și nejustificate.

La caz, motivele de renunțare din cerere, preluate integral de instanță în motivarea încheierii, nu corespund temeiurilor legale și afectează drepturile creditorilor în cerințele lor de satisfacere a creanțelor înaintate.

Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, DAF Botanica nu a depus o cerere de recurs suplimentară, Colegiul examinând recursul în contextul recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Reieșind din cele menționate și luând în considerație faptul că pricina a fost examinată în lipsa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat data, ora și locul ședinței de judecată și din relatările de drept din decizia dată, Colegiul consideră necesar de a admite recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, DAF Botanica, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014 și remiterea pricinii spre rejudecare la faza primirii cererii lichidatorului SA „Neptun Nord”, - Ciuvalschii Iurie, cu privire la renunțarea la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, DAF Botanica.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, în cadrul dosarului de insolabilitate față de societatea pe acțiuni „Neptun Nord”, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii lichidatorului SA „Neptun Nord”, - Ciuvalschii Iurie cu privire la renunțarea la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a directorului SA „Neptun Nord” - Silvia Scobioală.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Mihai Poalelungi

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Clima